

ایران تووشه

- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- دانلود **۵۶** مجموعه **۵۶**
- دانلود آزمون **۶** جزو **۶** قلم **چی** و **نجف**
- دانلود **فیلم** و **مقاله** آنلاین شی
- **لینک** دانلود و **مشاوره**

IranTooshe.Ir

@irantoooshe

IranTooshe

پاسخ نامه

نظام قدیم انسانی

(۲۰ دی ماه ۱۳۹۸)

ایران نوین
آزمون هدیه
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)
تبوشهای تای موفقیت

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است برگزارش دانش و آموزش »

پدیده آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

ویراستاران علمی	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
محسن اصغری	محمد جواد قورچیان	محمد جواد قورچیان	زبان و ادبیات فارسی
سکینه گلشنی، محمد آقاصالح، محمدابراهیم مازنی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	دین و زندگی
محمد نه مرآتی، آناهیتا اصغری	نسترن راستگو	نسترن راستگو	زبان انگلیسی
فاطمه همیمان، مهدی ملارضانی	محمد پیغمبری	محمد پیغمبری	ریاضی پایه (سال چهارم)
مرتضی منشاری	حمید محدثی	حمید محدثی	ادبیات اختصاصی
درویشعلی ابراهیمی	محمد صادق محسنی	محمد صادق محسنی	عربی اختصاصی
محمدابراهیم مازنی	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	تاریخ
کامران الهمادی	محمد علی خطیبی بایگی	محمد علی خطیبی بایگی	جغرافیا
آفرین ساجدی	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	علوم اجتماعی
فرهاد علیزاد	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فلسفه سال چهارم

گروه فنی و تولید

سید محمدعلی مرتفعی (اختصاصی)، فاطمه منصور خاکی (عمومی)	مدیر گروه
آفرین ساجدی (اختصاصی)، فرهاد حسین پوری (عمومی)	مسئول دفترچه
مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی	گروه مستندسازی
لیلا عظیمی (اختصاصی)، فاطمه عظیمی (عمومی)	حروف چین و صفحه آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

ادبیات پیش‌دانشگاهی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مسلم» در معنای «مسلمان و حتماً قید است/ آن ابو کمان (یار) هر شکاری را که خواهد نواخت «ابو کمان» صفت جانشین اسم و نهاد است.

تمکن: دارایی، توانایی/ ارادت: دوستی از روی اخلاص/ عصمت: پاکی/ صعوه: پرندهای کوچک به اندازه گنجشک

گزینه «۲»: دل هیچ کس به اشک ما نساخت ... («را» فک اضافه یا بدل از کسره است).

گزینه «۳»: لطف کردگار، ما یتیمان را به جوی شیر همچو مادر ... خواهد نواخت.

«ما» مفعول، «یتیمان» بدل از مفعول است/ همچو: حرف اضافه و مادر «متهم» است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(خطمه غلامی)

در گزینه «۴»، فعل «سازد» جمله چهارجزئی با مفعول و مستند ساخته است.

او من را آگاه سازد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(خطمه غلامی)

گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» به ازی بودن عشق اشاره دارند و گزینه «۲» می‌گوید کسی که جام عشق یار را سرکشیده و مست و مدھوش شده باشد تا روز قیامت هشیار نخواهد شد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، مشابه صفحه ۱)

(خطمه غلامی)

مفهوم حدیث: اگر دین ندارید لااقل در دنیا آزاده باشید، که این مفهوم در گزینه «۳» که توصیه به ترک تعلقات وارستگی و آزاد بودن است، دیده می‌شود.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۱)

(دواور تالشی)

مفهوم عبارت صورت سؤال و ایات مربوط بیانگر این است که «انسان مؤمن خوب و بد را تقدیر الهی می‌داند: پذیرش قضا و قدر».

ولی در گزینه «۲» شاعر می‌گوید: «ای معشوق من، حتی قضا و قدر در اختیار توست و بیانگر پذیرش تقدیر الهی نیست».

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۵۹)

(محمدیوار قوهیان)

-۱ تکن: دارایی، توانایی/ ارادت: دوستی از روی اخلاص/ عصمت: پاکی/ صعوه: پرندهای کوچک به اندازه گنجشک

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

(محمدیوار قوهیان)

-۲ معنای صحیح واژگانی که نادرست معنا شده‌اند:
شرح: پاره گوشتی که از درازا بریده باشند/ بیغوله: ویرانه، گوشة خانه/ اعصار: روزگاران، دوره‌ها/ لجّه: میانه دریا/ شقاوت: بدیختی

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

(محمدیوار قوهیان)

-۳ درزه: بسته (درزی: خیاط)

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

(دواور تالشی)

-۴ املای صحیح واژه‌ها:
گزینه «۱»: مستور: پوشیده و بنهان/ گزینه «۲»: ضلال: گمراهی/ گزینه «۴»: غوی: گمراه

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املاء، ترکیبی)

(محمدیوار قوهیان)

-۵ در مناظره خسرو با فرهاد، خسرو مظہر غرور و فرهاد مظہر خاکساری و پاکبازی است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(مسن اضفری)

-۶ ابر: نهاد/ بحر: نهاد
اگر ابر بهار، قطره ما را از چشم انداخت، بحر بیکران با مهربانی اش با ما برخورد می‌کند.

عربی

-۲۱

(فاطمه منصور، فاکن)
 «اللهُمَّ پروردگارا / لشح»: گشاده گردان / لی». برایم / صدری». سینه‌ام / پسّر». آسان (ساده) ساز / أمری: کارم / حلال: بگشای / عقدة: گره / من: از / لسانی: زبانم

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱۱: «سینه‌ای گشاده به من بدء» نادرست است و لی بعد از فعل «بیتر» ترجمه نشده است.

گزینهٔ ۳۳: «سینه‌ای گشاده به من بدء» و کارها نادرست‌اند.

گزینهٔ ۴۴: «کارها» و «گره زبانم» نادرست‌اند.

(ترجمه)

-۲۲

(محمد معبدی، رضایی)
 «بیصر»: کوتاه می‌کند / البطل». قهرمان / الامال: آزوها (جمع) / فی الدنيا: در دنیا / یجانب: دوری می‌گزیند / من یهزل: کسی که شوکی بیهوده می‌کند / بهجر: دست می‌کشد، ترک می‌کند / النوم: خواب

(ترجمه)

-۲۳

(حسین، رضایی)
 «أهجر» (فعل امر): ترک کن / نادرة: کمیابی (نکره) / الأجيال (جمع «الجبل»): نسل‌ها

(ترجمه)

-۲۴

(اسماعیل یونس پور)
 «بعض الأحيان»: بعضی وقت‌ها / توصیلنا: ما را می‌رسانند / الكلمات الوجيزة: کلمات مختصر / إلىحقيقة الأمور: به حقیقت امور

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱۱: «دستنم را از مسخره کردن دیگران باز داشتم!» صحیح است.

گزینهٔ ۲۲: «برای دوستم نزد خودم جا باز کردم او را کنار نشاندم!» صحیح است.

گزینهٔ ۳۳: «ایا می‌دانی چرا اسلام دانشمندان را در بهدست آوردن علوم تشویق می‌کند!» صحیح است.

(ترجمه)

-۲۵

(مسعود محمدی)
 عبارت صورت سوال (هرگز نگو اصل و نسب من (چنین و چنان بوده است) / بی شک اصل جوان چیزی است که (خودش) به دست آورده است. با گزینهٔ ۳۳ هم مفهوم است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱۱: در این گزینه به تواضع و فروتنی توصیه شده است.

گزینهٔ ۲۲: این گزینه به مسئولیت انسان نسبت به سایر مخلوقات خدا پرداخته است.

گزینهٔ ۴۴: در این گزینه شرط موفقیت در دنیا، کوتاهی و کم کردن آزوها بیان شده است و این که نشانه عقل، کوتاهی آرزوست.

(درک مطلب و مفهوم)

(ابوالفضل تایپیک)

-۲۶

«حاضران»: الحاضرون / تعجب کردن: تعجب (در اینجا) / وقتی: عندهما / یکی از دانش آموزان: أحد التلاميذ (الطلاب) / دوستش: صدیقه / مسخره کرد: إستهزئي به، سخري من

(تعربی)

(فاطمه منصور خاکی)

-۲۷

«من» موصول عام به معنی «کسی‌که» برای انسان است و معرفه می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱۱: «من» اسم استفهام می‌باشد و نکره است.

گزینهٔ ۲۲: «ما» در عبارت داده شده حرف نافیه است و بحث معرفه و نکره درباره حروف مطرح نمی‌شود.

گزینهٔ ۴۴: «من» اسم استفهام می‌باشد و نکره است.

(قواعد اسم)

(سید محمدعلی مرتضوی)

-۲۸

«أصلب» اسم غیرمنصرفی است که در اینجا مفعول به و منصوب با علامت اصلی اعراب (فتحه) می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱۱: «مصابیخ» غیرمنصرف و مجرور به حرف جرّ با علامت فرعی فتحه است.

گزینهٔ ۳۳: «مصر» غیرمنصرف و مجرور به حرف جرّ با علامت فرعی فتحه است.

گزینهٔ ۴۴: «مناقع» غیرمنصرف و مجرور به حرف جرّ با علامت فرعی فتحه است.

(أنواع اعراب)

(مهندی ترابی)

-۲۹

در این گزینه، هیچ اسم مقصور و منقوصی وجود ندارد، بنابراین اعراب تقدیری نداریم.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱۱: «الأغانی» اسم مقصور است و نقش مضافقیه و تقديری مجرور را دارد.

گزینهٔ ۲۲: «تقوى» اسم مقصور است و نقش مبتدا و تقديریًّا مرتفع را دارد.

گزینهٔ ۳۳: «العِدَى» اسم مقصور است و نقش مضافقیه و تقديریًّا مجرور را دارد.

(أنواع اعراب)

(پیزار، بهانپاش - قائم‌شهر)

-۳۰

جمله وصفیه هیچ‌گاه با «واو» یا «ف» نمی‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱۱: «أخذت» برای اسم نکره «سلاحاً» جمله وصفیه است.

گزینهٔ ۳۳: «ينعكس» برای اسم نکره «مصابیخ» جمله وصفیه است.

گزینهٔ ۴۴: «تتحدث» برای اسم نکره «رسائل» جمله وصفیه است.

(قواعد اسم)

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۳۵

با توجه به متن، دوام شکوفه‌ها شش تا هشت هفته است، نه دوام باران‌ها! سایر گزینه‌ها در متن آمده است.

(درک مطلب و مفهوم)

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۳۶

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌های ۱ و ۴: فعل «**ظهور**» للغایه است و نه للمخاطب
گزینه ۲: فاعل فعل «**ظهور**»، «**أنواع**» است نه «**الآزهار**»

(تفصیل صرفی و نهودی)

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۳۷

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: فعل متناسب با این صفت، ثلثی مزید است: «**أتمَّ**»
گزینه ۲: موصوف این صفت «**الأشجار**» است و نه «**النخل**».
گزینه ۴: معرفه نادرست و نکره درست است.

(تفصیل صرفی و نهودی)

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۳۸

«**كثيرة**»، صفت است و باید به تبعیت از موصوف خود که فعل است، مرفوع باشد.
(هر کلت گذاری)

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۳۹

سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن «**مُشارِيَة**» آمده باشد. هرگاه اسم‌های اشاره بر سر اسم «ال» دار وارد شوند، به آن اسم «ال» دار مشارالیه می‌گویند و در این حالت همواره اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه می‌شود. در گزینه ۳ «چون «الطلاب» بعد اسم اشاره «أولوك» آمده است و دارای «ال» می‌باشد، مشارالیه است. در سایر گزینه‌ها اسم‌های بعد اسم اشاره دارای «ال» نیستند.

(قواعد اسم)

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۴۰

در این گزینه، «**تحافون**» جمله فعلیه‌ای است که اسم نکره «**عملاً**» را توصیف کرده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «**كثيرة**» صفت مفرد برای «**آلامًا**» است.
گزینه ۳: «**لائق**» صفت مفرد برای «**موظفة**» است.
گزینه ۴: «**أكثراً**» صفت مفرد برای «**شخصًا**» است.

(قواعد اسم)

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۳۱

«**الضرورات**»: ضرورتها / «**دائماً**»: همواره / **تلخی**: «**وادار می‌کنند**»: (در اینجا) / «**إلى**»: به / «**الأعمال الصعبة**»: کارهای سخت / «**حتى**: تا/ یوفر». فراهم کند / «**معاش أهله**»: معاش خانواده خود

تشریح گزینه‌های دیگرگزینه ۲: «**جمام**- فراهم شود» نادرست است.گزینه ۳: «**ناچار- را- تحمل کرده**» نادرست است.گزینه ۴: «**نياز- روزي- مهيا**- گردد» نادرست است.

(ترجمه)

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۳۲

«**أين**»: هذا، هذه / «**دانش آموزی**» است. طالب، طالبة (به صورت نکره) / «**توانسته**»: إِسْتَطَاعَ، إِسْتَطَعَت / «**علم خود**»، معلمه، معلمها / درجات عالی علمی، الدرجات العلیمة العالية (رد سایر گزینه‌ها) / «**كم** دست یابد»: أن يحصل (رد گزینه ۳ و ۴) (تعرب)

ترجمه متن درک مطلب:

در مخلوقات پروردگار مهربانیمان، جلوه‌هایی از زیبایی و سود و حکمت وجود دارد. گاهی اوقات در وسط صحراء، مناطقی دیده می‌شود که در آن‌ها گیاهان و درختانی وجود دارد که تغذیه آن‌ها از آب‌های چشمehهای متعدد و چاهه‌است؛ از جمله آن‌ها درختان میوه‌دهنده‌ای چون تخل است.

و در بعضی از مناطق صحرایی، انواع زیادی از شکوفه‌های زیبا بعد از باران‌های شدید نمایان می‌شود. البته زندگی آن‌ها فقط شش یا هشت هفته پایدار می‌ماند و بعضی از گیاهان صحرایی دارای برگ‌های اندک نیز یافت می‌شوند تا فقط مقدار کمی از آب را بواسیله تبخیر از دست بدھند.

و بعضی از گیاهان صحرایی، ریشه‌شان در درون زمین است، در عمق بیش از پنجاه متر، و به آن وسیله، همه آن‌ها می‌توانند مدت زیادی از زمان را زندگی کنند و کشت محصولات کشاورزی در قسمتی از صحراء مخصوصاً اطراف آن بهوسیله قنات‌ها و لوله‌ها ممکن است!

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۳۳

با توجه به متن، در صحراء برخی از درختان از آب چشمehهای تغذیه می‌کنند؛ بنابراین در صحراء هم گاهی چشمehه وجود دارد. سایر گزینه‌ها با توجه به متن درست هستند.
(درک مطلب و مفهوم)

(کتاب زرده عمومی ۹۷-۹۸)

-۳۴

با توجه به متن، زندگی درختان صحرایی به آب درون زمین وابسته است. سایر گزینه‌ها با توجه به متن نادرست‌اند؛ درخت نخل دارای میوه و مفید است، درختان با برگ‌های زیاد هم در بیان یافت می‌شود و انسان‌ها با احداث لوله‌ها می‌توانند در بیان‌ها به زراعت پردازنند.

(درک مطلب و مفهوم)

(محمد رضایی‌قا)

طبق آیه «أَخْبِبَ النَّاسُ أَنْ يُتَرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لَا يُفَتَّنُونَ: آيَا مُرْدَمْ مَىْ بَنْدَارَنْدَ رَهَا مَىْ شَوْنَدَ: هَمْيَنْ كَهْ گُوْيِنْدَ اِيمَانْ آورْدِيمْ، وَ آزْمَاشْ نَمَى شَوْنَدَ؟»، پَنْدَارَ آزْمَاشْ نَشَدَنْ مَؤْمَنَانَ، نَادَرَسْتَ اَسْتَ.

طبق عبارت قرآنی «إِنَّمَا تُمْلِي لَهُمْ لِتَزَادُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِمِّينَ: فقط به این خاطر به آنان مهلت می‌دهیم که بر گناهان خود بیفزایند، در حالی که عذابی خوارکننده برای آنان است.»، عذاب خوارکننده، نتیجه نامبارک افزایش گناهان است، نه صرفاً مهلت دادن.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه ۵۶)

-۴۶

(محمد ابراهیم مازن)

یک موجود، فقط در صورتی برای موجود بودن به دیگری نیازمند نیست که خودش ذاتاً موجود باشد. یعنی ذات و حقیقتش مساوی با موجود بودن باشد و نیستی در او راه نداشته باشد. چنین موجودی بی‌نیاز و غنی نامیده می‌شود: «وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْخَمِيدُ».

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱، صفحه‌های ۵ و ۶)

-۴۷

(محمد رضایی‌قا)

با این که نمونه‌های پرستش بست، کمتر در جوامع امروزی دیده می‌شود، اما واقعیت تلخ این است که شرک و بتپرستی پیچیده‌تر و خطراکتری در جوامع امروز مشاهده می‌شود.

بسیاری از انسان‌ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده‌اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قدر آن‌ها جایگاهی ندارد.

دقش شود که غفلت از خدا و آخرت، هر دو از نتایج سرگرمی به دنیا هستند، نه از علل خدافتاری (نادرستی گزینه‌های ۱ و ۳).

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه ۲۷)

-۴۸

(صالح امیری)

اطاعت همه‌جانبه از خداوند به معنای هماهنگی همه مناسبات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در جهت رضای خداست. پس به بعد اجتماعی توحید اشاره دارد. انسان موحد می‌کوشد کشش‌ها و تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را به‌گونه‌ای سامان‌دهد که سمت و سوی خدایی بگیرد (بعد فردی توحید).

اگر هریک از افراد جامعه، خواست و تمایلات دنیا خود را دنبال کنند، تفرقه و تضاد جامعه را فرامی‌گیرد (شرک عملی در بعد اجتماعی).

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

-۴۹

(محمد رضا غرفه‌کنیار)

این که هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جواب آن را می‌ستجیم (سبک و سنجنگ می‌کنیم) و سپس دست به عمل می‌زنیم، بیانگر تفکر و تصمیم، از شواهد وجود اختیار در انسان است که در بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم/ خود دلیل اختیار است ای صنم» مورد تأکید واقع شده است.

این که تفکر و تصمیم در مورد دلایل روشن الهی صورت بگیرد، در آیه «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَارِئِ مِنْ رَبِّكُمْ فَمُنَّ أَصْرَ فَلَفِيفِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَقْلِيلِهِ» اشاره گردیده است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

-۵۰

(فرهاد مسین‌پوری)

این که خداوند حق تصرف، ولایت و فرمانروایی در جهان را دارد، تابع و نتیجه پذیرش مالکیت خداست و این که پیامبر، واسطه و رساننده فرمان الهی به بندگان است، بیانگر ولایت الهی و برخاسته از توحید در مالکیت است. توحید در مالکیت در آیه «فَوَلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ» مطرح شده است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۲، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

-۴۱

(محمد رضایی‌قا)

طبق آیه شریفه «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَذَّابٌ مُبِينٌ وَ أَنْ أَعْبُدُونِي هذا صراطٌ مستقيم: ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگفته بودم که شیطان را نپرسید که او دشمن آشکار شماست؟ و این که مرا پرسیدم [که] این راه مستقیم است؟»، معاهده ای عهد الهی با انسان، عبودیت و پرسشن خالصانه خداست که همان راه راست و درست است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

-۴۲

(محمد رضایی‌قا)

اگر کسی گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست، آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد. نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می‌کند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه ۳۵)

-۴۳

(مسن فیاض)

نگرش صحیح از قضا و قدر الهی چنین است: اعتقاد به قضا و قدر، نه تنها مانع تحرك و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است. معنای قدر و قضای الهی این است که هر چیزی نظم و قاعدة خاص خود را دارد و تمام جهان بر آن قواعد بنا شده است و این قواعد، توسط انسان قابل یافتن و بهره‌گیری است. تشریح گزینه‌های دیگر گزینه «۱»: انسان با استفاده از اختیار خود، می‌تواند از ریختن دیوار بگریزد. گزینه «۳»: اعتقاد به قضا و قدر الهی، ظلم جهان را بر هم نمی‌زند. گزینه «۴»: تقدیر چیزی و رای نظم و قانونمندی جهان نیست.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

-۴۴

(محمد رضایی‌قا)

خداوند، این‌گونه تقدیر کرده که انسان کارهایش را «با اختیار انجام دهد» و کسی نمی‌تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست، فرار کند. به طور کلی خروج از تقدیرات الهی ناممکن است. خداوند، درباره تقدیر الهی و این قانونمندی تخلف‌ناپذیر و استوار، مثالی می‌زند و می‌فرماید: «لَا الشَّمْسُ نَنْعِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الظَّرَفُ وَ لَا الْأَلْيَلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَ كُلُّ فِي الْأَنْعَامِ يَسْتَحْيِنُ: نه خورشید را سرzd که به ماه برسد و نه شب بر روز پیشی جوید و هریک در مداری درگردشد».

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۳ و ۴۵)

-۴۵

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۵۶

تأثیر دعا در دوری از بلایا به سنت تأثیر نیکی یا بدی در سرنوشت اشاره دارد و حدیث شریف امام صادق (ع): «من یموت بالذنب اکثر من می یموت بالاجال و من یعيش بالحسان اکثر من می یعيش بالاعمار» نیز حاکی از این سنت است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۵۷

عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن بیمار) وقتی موجب شرک (ربوبیت) است که این توانایی را از خود آنها بدانیم. آیه شریفه «اتّخذُوا احْبَارَهُمْ وَ رَهْبَانَهُمْ ارْبِيَا مِنْ دُونِ اللَّهِ» نیز بیانگر شرک در ربوبیت است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس‌های ۲ و ۳، صفحه‌های ۱۷، ۱۸ و ۳۲)

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۵۸

برخی چیزین پنداشته‌اند که قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است و تصور می‌کنند تقدیر چیزی ورای قانونمندی و نظم است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می‌زنند؛ در حالی که خواهیم دید بدون پذیرش قضا و قدر الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پیدد نمی‌آید.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۵۹

یکی از ثمرات اخلاص که سبب رهایی از سرگردانی و تصمیم‌گیری درست و آگاهانه انسان است، دستیابی به معرفت، حکمت و اندیشه‌های محکم و استوار است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه ۳۷)

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۶۰

این که انسان حق‌گرا خود را با نظام حاکم بر جهان که نظامی حق است، هماهنگ کرده و در نتیجه نظام خلقت به او کمک می‌کند، بیانگر سنت توفیق الهی است که آیه شریفه «وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا ...» بیانگر این مفهوم است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۵۱

در عبارت شریفه «فَلَمَّا أنجاهم اذا هم يبغون في الارض بغیر الحق: اما هنگامی که آنها را رهایی بخشید، (دوباره) در زمین، بدون حق، ستم می کنند». سرکشی انسان در هنگام آرامش، عنوان می‌شود.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱، صفحه ۱۳)

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۵۲

عبارت «جهان از اصل‌های متعدد پدید نیامده است» به توحید در خالقیت و آیه شریفه «وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كَفُؤًا أَحَدٌ» به اصل توحید اشاره دارد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۲، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۵۳

ساماندهی کشش‌ها و تمایلات بر محور اطاعت از خداوند، مربوط به توحید عبادی در بعد فردی است که لازمه آن، پذیرش توحید در عقیده و به خصوص توحید در ربوبیت است. یعنی انسان، تدبیر همه امور را به دست خدا می‌بینند. این مفهوم در آیه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَاغْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» تصریح شده است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه ۲۳)

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۵۴

یکی از راه‌های تقویت اخلاص، افزایش معرفت به خداست که در بیت «مهر رخسار تو می تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا چه سود؟» به آن اشاره شده است. بنابراین، اگر کسی پرده غفلت را کنار نزد، هم جهان نابینا خواهد ماند و از نور روی دوست بهره‌ای نخواهد برد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه ۳۵)

(کتاب زرد عمومی ۹۷-۹۸)

-۵۵

آیه شریفه «قَدْ جَاءَكُمْ بِصَاحِرٍ مِنْ رِبِّكُمْ ... : به راستی آمده است نزد شما رهمنمودهایی از پروردگارتان؛ پس هر که بینا گشت، به سود خودش و هر کس کوری پیشه کرد به زیان خودش است». بیانگر اختیار است و عقیده جبرگرایی را نفی می‌کند. رواج عقیده «جبریگری» مانند ویروس فلجه، تحرک، سازندگی و نشاط را از جامعه و فرد می‌گیرد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

(علی شکوهی)

-۶۶

- ۲) منبع، منشأ
 کلوزتست) ۴) آب و هوای

- ۱) جو، اتمسفر
 ۳) اقلیم

(علی شکوهی)

-۶۷

- ۲) محبوس کردن
 کلوزتست) ۴) آلوده کردن

- ۱) فراهم کردن
 ۳) سبب شدن

(علی شکوهی)

-۶۸

- ۲) خوشبختانه
 کلوزتست) ۴) عموماً

- ۱) به طور جهانی
 ۳) آگاهانه

(علی شکوهی)

-۶۹

- ۲) ایستگاه
 کلوزتست) ۴) ایما و اشاره

- ۱) خدمت
 ۳) تقابل، تضاد

نکته مهم درسی
 کلمه "power" در این سؤال فقط با "station" می‌تواند ترکیب معناداری تشکیل دهد که به مفهوم نیروگاه است. به خاطر داشته باشید که "power station" و "کلوزتست)

"power plant" به معنی "نیروگاه" است.

(علی شکوهی)

-۷۰

نکته مهم درسی
 در این سؤال با یک جمله واره و صفتی معمولی مواجه هستیم. توجه کنید:

"Carbon dioxide is the most common of the greenhouse gases. The greenhouse gases trap heat in the atmosphere and contribute to climate change."

برای ترکیب این دو جمله باید از ضمیر موصولی "which" به صورت زیر استفاده کنیم:

"Carbon dioxide is the most common of the greenhouse gases, which trap heat in the atmosphere and contribute to climate change."

(کلوزتست)

زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی

-۶۱
 ترجمه جمله: «داشتن اطلاعات یک چیز است، اما قادر بودن به انتقال دادن آن به دیگران بسیار سخت و ناراحت کننده است.»

- ۱) انتقال دادن
 ۴) واکنش نشان دادن
 ۳) شامل شدن

-۶۲
 ترجمه جمله: «صنعت غذایی از فراهم کردن غذاهای کم کیفیت با ارزش غذایی کم که مردم زیاد می‌خورند پول کسب می‌کند.»

- ۱) شخصی، فردی
 ۲) مستقیم
 ۴) غذایی
 ۳) قبلی

-۶۳
 ترجمه جمله: «قطعاً هر دانشآموز و مدرسه باید استانداردها و ارزیابی داشته باشد، اما چه کسی آن استانداردها را مشخص می‌کند و چه کسی امتحان می‌نویسد؟ هر کس که امتحان را کنترل می‌کند، مدرسه را کنترل می‌کند.»

- ۱) عملکرد
 ۲) ارزیابی
 ۴) ساختار
 ۳) ارسال

-۶۴
 ترجمه جمله: «من چپ دست هستم و ساده نیست که گیتارهای چپ دست که به طور منطقی قیمت‌گذاری شده و با گیتارهای چپ دست که باشند پیدا کرد.»

- ۱) با قاطعیت
 ۲) به طور منظم
 ۴) به طور منطقی
 ۳) کاملاً

-۶۵
 ترجمه جمله: «بعضی افراد معتقدند که خشونت روش مؤثر برای اعتراض برای دستیاری به آن چه که می‌خواهند است.»

- ۱) عمومی
 ۲) ضروري
 ۴) انعطاف‌پذیر
 ۳) مؤثر، کارآمد

ترجمه متن کلوزتست:
 الودگی هوا نه تنها برای سلامت انسان زیان‌آور است، بلکه برای سایر گونه‌ها و اکوسیستم‌ها نیز خسارت‌بار است. جو ما یک لایه محافظ از گازهایی است که زمین را احاطه می‌کنند، این [جو] می‌تواند از طریق منابع طبیعی، مانند زمانی که یک اتش‌فلان فزوان می‌کند و گازهایی را در هوا پخش می‌کند، آلوده شود، اما فعالیت‌های انسانی نیز می‌تواند جو را آلوده کند.

اگرچه بسیاری از موجودات زنده وقتی نفس می‌کشند کرین‌دی اکسید، آزاد می‌کنند، عموماً این گاز وقتی به عنوان یک آلاینده در نظر گرفته می‌شود که با خودروها، هوایپماها، نیروگاهها و سایر فعالیت‌های انسانی که مستلزم سوزاندن سوخت‌های فسیلی مانند بنزین و گاز طبیعی‌اند، مرتبط باشد. این بدان خاطر است که کرین‌دی اکسید از معمول‌ترین گازهای گلخانه‌ای است که گرما را در جو محبوس می‌کند و سهمی در تغییر اقلیم دارد.

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

-۷۶

ترجمه جمله: «متن به نظر مرسد که به طور ضمنی بیان می کند که جامعه بشری فعلی در کل توسط معیارهای ماده‌گرایی اداره می شود.»

(درک مطلب)

ترجمه درک مطلب دوم:

«وزن کم کردن ارادی به معنای از دست دادن توده کلی بدن در نتیجه تلاش برای بهبود تناسب اندام و سلامتی یا تغییر دادن شکل ظاهری از طریق لاغر شدن است. کاهش وزن در افرادی که دارای اضافه وزن یا بسیار چاق هستند می تواند خطرات سلامتی را کاهش و تناسب اندام را افزایش دهد و ممکن است شروع ابتلا به دیابت را به تأخیر اندازد. می تواند درد را کم کند و حرکت را در افرادی که دچار ورم مفصل زانو هستند، افزایش دهد. کاهش وزن می تواند به کاهش فشار خون بالا منجر شود، اما این که آیا [کاهش وزن] آسیب [های] وابسته به فشار خون را کاهش می دهد، روشن نیست.

کاهش وزن وقتی اتفاق می افتد که بدن مقدار انرژی بیشتری را در کار و سوخت و ساز، نسبت به مقدار انرژی ای که از طریق غذا یا سایر مواد مغذی جذب می کند، صرف می کند. آن سپس مقادیر ذخیره شده چربی یا عضله را استفاده می کند و به تدریج منجر به کاهش وزن می شود. برای ورزشکارانی که به دنبال بهبود عملکرد یا رسیدن به طبقه‌بندی وزن لازم برای شرکت در ورزشی هستند، غیرمعمول نیست به دنبال کاهش وزن بیشتر باشند، حتی اگر قبلاً به وزن ایده‌آل خود رسیده باشند. اما زیر وزن بودن می تواند با خطرات سلامتی مثل مشکل در مبارزه با عفونت، ورم مفصل کاهش قدرت عضلانی، مشکل در تنظیم دمای بدن و احتقان خطر مرگ همراه باشد.»

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

-۷۷

ترجمه جمله: «پاراگراف ۱» «عمدتاً درباره چه چیزی است؟»

(درک مطلب)

برخی مزایای کاهش وزن

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

-۷۸

ترجمه جمله: «واژه "It" در پاراگراف ۲ به بدن اشاره دارد.»

(درک مطلب)

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

-۷۹

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر به عنوان مشکلی ذکر شده است که ممکن است از طریق زیر

وزن ایده‌آل بودن ایجاد شود؟»

(درک مطلب)

مشکل در تنظیم دمای بدن

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

-۸۰

ترجمه جمله: «این متن اطلاعات کافی برای پاسخ دادن به کدامیک از سؤالات زیر را فراهم می کند؟»

چرا برخی ورزشکاران به دنبال کاهش وزن بیشتر هستند، حتی اگر قبلاً به وزن ایده‌آل خود رسیده‌اند؟

(درک مطلب)

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

ترجمه جمله: «آیا تا به حال از یک آگهی لذت برده‌اید، اما فوراً فراموش کرده‌اید که برای چه محصولی بوده است؟»

نکته مهم درسی

در جمله‌های اسمیه اگر کلمه پرسشی در وسط جمله باشد، جمله از حالت پرسشی خارج می شود و به صورت خبری می آید.

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

ترجمه جمله: «مجموعه تلویزیونی جدیدی که از روی کتاب «صعود انسان» نوشته برونو فوسکی نام‌گذاری شد، بهشت مورد استقبال قرار گرفت.»

نکته مهم درسی

در این سؤال مفعول فعل قبل از جای خالی آمده است، در نتیجه جمله مجهول است. در کوتاه کردن جمله وصفی، ضمایر موصولی و هم‌چنین مشتقات "to be" (کار) حذف می شوند.

ترجمه درک مطلب اول:

«مسائل زیست‌محیطی مرتبط با بشر چیز جدیدی نیست. مسئله جنگل‌زدایی، بیابان‌زایی، آبودگی آب، تغییر اقلیم و نابودی گونه‌ها در سرتاسر تاریخ زمین وجود داشته است. اما با پیشرفت‌های علمی و فناوری امروزی، مردم می توانند آسیب بیشتری به طبیعت وارد کنند و این کار را با سرعت بیشتر انجام دهند. تأثیرات پسیار پیچیده‌تر است. از طرف دیگر، به دلیل رشد جمعیت، انسان‌ها زیست‌محیطی می‌شوند برای برآورده کردن نیازهای جمعیت رو به افزایش، بیشتر از همیشه از منابع طبیعی استفاده کنند؛ با آن که می‌دانند کاری که انجام می‌دهند بدون پیامدهای زیست‌محیطی نخواهد بود. اما بیشتر از همه، تأثیر تغییرات زیست‌محیطی که به دست بشر صورت گرفته، دیگر محدود به سطح محلی یا منطقه‌ای نیست، بلکه در کل سیاره گسترش یافته است.

دلیل آسیب‌های زیست‌محیطی کاملاً ریشه در فرهنگ پسر دارد. طی صدها سال صنعتی شدن و استفاده از منابع طبیعی، انسان‌ها با این فرض عمل می‌کنند که ما گونه‌های برتر روی زمین هستیم. به دلیل هوشمندی‌مان، علم و قدرت و ماده‌گرایی، ما احترام‌مان را به محیط‌زیست از دست داده‌ایم که بقیایاً به تخریب خود ما در دراز مدت منتهی خواهد شد. در دنیایی که می‌عیارهای ماده‌گرایی [برآن] حاکم است، مردم و اداره می‌شوند به طور تاکارآمدی از منابع طبیعی، بیشتر استفاده کنند، چون از دیدگاه جامعه، ثروت شخصی دارد به معیار نهایی موقوفیت تبدیل می‌شود.»

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

-۷۳

ترجمه جمله: «تمام موارد زیر در متن به عنوان عواملی ذکر شده‌اند که به آسیب‌های بیشتر مرتبط با بشر به محیط‌زیست منتهی می‌شود به جز نابودی حیوانات و گیاهان.»

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

-۷۴

ترجمه جمله: «واژه "It" در پاراگراف ۱ به «آسیب به طبیعت» اشاره دارد.»

(درک مطلب)

(کتاب زر، عمومی ۹۷-۹۶)

-۷۵

ترجمه جمله: «از متن فهمیده نمی‌شود که اگر انسان‌ها موفق شوند کمتر ماده‌گرا باشند، آن‌ها نسبت به آسیب جهانی، آسیب محلی کمتری به محیط زست وارد خواهند کرد.»

پاسخنامه اختصاصی

ایران توشه

توشه‌ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۱

«قمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

(لیلا هایی علیا)

-۸۶

$$d = 10 - 12 = -2, a_1 = 12$$

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d]$$

$$\Rightarrow 0 = \frac{n}{2} [2(12) + (n-1)(-2)] \Rightarrow 0 = n(24 - 2n + 2)$$

$$\Rightarrow n(26 - 2n) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 0 \\ 26 - 2n = 0 \end{cases} \Rightarrow n = 13$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۰)

(محمد بهرامی)

-۸۷

(دنباله مربعی) ۱, ۴, ۹, ... : تعداد کل دایره‌ها

$$\text{در شکل دهم } n^2 = \text{تعداد کل دایره‌ها در شکل } n \text{ ام}$$

(دنباله مثلثی) ۱, ۳, ۶, ... : تعداد کل دایره‌های توپر

$$\text{در شکل دهم } \frac{n(n+1)}{2} = \text{تعداد دایره‌های توپر در شکل } n \text{ ام}$$

$$\frac{10 \times 11}{2} = 55$$

$$\Rightarrow 100 - 55 = 45 = \text{تعداد دایره‌های توخالی در شکل دهم}$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۱)

(کورش داوری)

-۸۸

$$a, 2, 1, \dots \Rightarrow r = \frac{1}{2}$$

$$a_3 = 1 \Rightarrow a_1 r^2 = 1 \Rightarrow a_1 \times \left(\frac{1}{2}\right)^2 = 1 \Rightarrow a_1 = 4$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a_1}{1-r} = \frac{4}{1-\frac{1}{2}} = 8$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۶)

(محمد بهرامی)

-۸۹

اگر دو جمله متولی دنباله مربعی را a_{n+1} و a_n در نظر بگیریم، خواهیم داشت:

$$a_{n+1} - a_n = 29 \Rightarrow (n+1)^2 - n^2 = 29$$

$$\Rightarrow n^2 + 2n + 1 - n^2 = 29 \Rightarrow 2n + 1 = 29$$

$$\Rightarrow 2n = 28 \Rightarrow n = 14$$

پس این دو جمله، جملات چهاردهم و پانزدهم دنباله مربعی هستند و جمله بعدی یعنی جمله شانزدهم برابر است با:

$$a_{16} = (16)^2 = 256$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۶ و ۴۷)

(فرهاد تراز)

-۸۱

استدلال استقرایی، روش نتیجه‌گیری کلی بر مبنای مجموعه محدودی از مشاهدات است.

(ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(مهدی ملارمنانی)

-۸۲

$$\begin{aligned} 11 \times \overline{abc} - (10a + 1 \cdot b) &= 11 \times (100a + 10b + c) - (100a + 1 \cdot b) \\ &= 1100a + 110b + 11c - 100a - 1 \cdot b \\ &= 1000a + 100b + 10c + c = \overline{abcc} \end{aligned}$$

(ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(لیلا هایی علیا)

-۸۳

«الف»: تمام اعداد از صفر تا ۱ مثال نقض هستند. (توان دوم آن‌ها از خودشان بزرگ‌تر نیست)

«ب»: استدلال درست است؛ اگر x و y دو زاویه تند باشند، داریم:

$$\begin{cases} \hat{x} < 90^\circ \\ \hat{x} + \hat{y} < 180^\circ \\ \hat{y} < 90^\circ \end{cases}$$

«ج»: مثلث‌های قائم‌الزاویه و مثلث‌هایی که زاویه باز دارند، مثال نقض هستند، چون ارتفاع آن‌ها روی ضلع یا بیرون مثلث قرار دارد.

«د»: نادرست است؛ مستطیل‌هایی که طول و عرض مختلف دارند مربع نیستند.

در نتیجه ۳ تا از این عبارات مثال نقض دارند.

(ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

(فرهاد تراز)

-۸۴

استدلال تمثیلی یافتن مشابهت بین مفاهیم گوناگون است.

(ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ و ۳)

(کورش داوری)

-۸۵

$$d = -2 - 3 = -5$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow -97 = 3 + (n-1)(-5)$$

$$\Rightarrow -97 = 3 - 5n + 5 \Rightarrow -97 - 3 - 5 = -5n \Rightarrow n = \frac{-105}{-5}$$

$$\Rightarrow n = 21$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(سراسری ۹۸)

-۹۵

اعداد خواسته شده تشکیل یک دنباله حسابی با قدرنسبت -3 وجمله اول $a_1 = 150$ می‌دهند. بنابراین:

$$150, 147, 144, \dots \Rightarrow d = -3$$

$$a_{35} = a_1 + 34d \Rightarrow a_{35} = 150 + 34 \times (-3) = 48$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$\Rightarrow S_{35} = \frac{35}{2} \times (2 \times 150 + (35-1)(-3))$$

$$= \frac{35}{2} \times (300 - 102) = 3465$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۱)

(محمد پیرایی)

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55 \Rightarrow a_{10} = 55$$

$$a_n = \frac{n(n+1)}{2} \Rightarrow \text{جمله عمومی دنباله مثلثی} = \frac{10 \times 11}{2} = 55$$

$$\Rightarrow 55 + 55 = 110$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۵۳)

-۹۰

(سراسری ۹۸)

-۹۶

ابتدا n را به دست می‌آوریم و سپس مجموع جملات را محاسبه می‌کنیم:

$$a_1 = 224, r = \frac{1}{2}, a_n = 7$$

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} \Rightarrow 7 = 224 \times \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1}$$

$$\Rightarrow \frac{7}{224} = \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow \frac{1}{32} = \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{1}{2}\right)^5 = \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow n-1=5 \Rightarrow n=6$$

$$S_n = \frac{a_1(r^n - 1)}{r - 1}$$

$$S_6 = \frac{a_1(r^6 - 1)}{r - 1} = \frac{224\left(\left(\frac{1}{2}\right)^6 - 1\right)}{\frac{1}{2} - 1} = \frac{224 \times \left(\frac{1}{64} - 1\right)}{-\frac{1}{2}} = 441$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۴۳)

(سراسری ۹۸)

-۹۷

$$\log \sqrt[3]{200} = \log 200^{\frac{1}{3}} = \frac{1}{3} \log 200 = \frac{1}{3} (\log(2 \times 100))$$

$$= \frac{1}{3} (\log 2 + \log 100) = \frac{1}{3} \times (0/30 + 2)$$

$$= \frac{1}{3} \times (2/30) = 0/267$$

(ریاضی پایه، کاریتم، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۹)

(خارج از کشور ۹۸)

-۹۸

$$\log \frac{10a^3}{b} = \log 10a^3 - \log b = \log 10 + \log a^3 - \log b$$

$$= 1 + 2 \log a - \log b = 1 + 2 \times (0/815) - 1/24 = 1/39$$

(ریاضی پایه، کاریتم، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۹)

(سراسری ۹۸)

-۹۱

با توجه به الگوی فوق، رابطه بازگشتی دنباله به صورت $a_1 = 1$ و

$$a_{n+1} = a_n + n$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(سراسری ۹۸)

-۹۲

اعداد طبیعی فرد متوالی با کوچکترین عدد ۵۱، یک دنباله حسابی با جملة

اول ۵۱ و قدرنسبت ۲ تشکیل می‌دهند:

$$51, 53, \dots \quad d = 53 - 51 = 2$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$\Rightarrow S_{30} = \frac{30}{2}(2 \times 51 + 29 \times 2) = 15 \times (102 + 58) = 2400$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

(سراسری ۹۸)

-۹۳

$$4, -, -, -, -, 972$$

اگر بین دو عدد a و b ، k عدد را طوری قرار دهیم که جملات با شروع از a و ختم به b یک دنباله هندسی تشکیل دهند، آنگاه:

$$r^{k+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow r^{k+1} = \frac{972}{4} \Rightarrow r^5 = 243 = 3^5 \Rightarrow r = 3$$

$$S_n = \frac{a_1(r^n - 1)}{r - 1} \Rightarrow S_6 = \frac{4(3^6 - 1)}{3 - 1} = 2 \times (729 - 1) = 1456$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

(سراسری ۹۸)

-۹۴

جملات دنباله فیبوناچی را تا جمله یازدهم می‌نویسیم. از جمله سوم به

بعد، هر جمله از مجموع دو جمله قبل به دست می‌آید:

$$a_3 = 1 + 1 = 2$$

$$a_4 = 1 + 2 = 3$$

$$a_5 = 2 + 3 = 5$$

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89 \Rightarrow a_{11} = 89$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۳)

(سیرهمال طباطبایی نژاد)

- ۱۰۳

د	ای	خ	می	سر	پ	شی	و
U	-	-	-	U	-	-	-
ک	او	جو	فی	رب	ح	ری	با
د	هد	د	می	هی	وا	گ	چش
U	-	-	-	-	U	-	-
را	را	ز	رد	دا	ر	تو	مس

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱» هجاهای دوم و دوازدهم مصراج اول، در گزینه «۲» هجای پنجم مصراج اول و در گزینه «۴» هجاهای دوم و چهارم مصراج اول، از تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند استفاده کرده‌اند.

(ادبیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۳۸ تا ۳۴)

(ممید مرثی)

- ۱۰۴

وزن بیت صورت سؤال: مفعول فاعلات مفاعیل فاعل.

(ادبیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳ و ۵۳)

(تسربین حق پرست)

- ۱۰۵

بیت «الف»: «آسمان و کمان»، «تحت و سخت» قافیه ساخته‌اند و بیت ذو قافیتین است.

بیت «ب»: «آمده و شده» کلمات قافیه و «ـ دـ، ـ دـ» حروف قافیه بوده و با توجه به تبصره «۳» وجود حرف الحاقی «ـ»، تفاوت مصوت‌های کوتاه اشکالی ندارد.

بیت «ج»: هر چند که در این بیت «مقامت و قیامت»، «جوید و شوید» ذوقافیتین است اما ابدال در این گزینه مورد نظر ماست که در پایان هر دو مصraig «جوید: -» و «شوید: -» رخ داده است.

بیت «د»: دارای قافیه درونی است.

(ادبیات فارسی سال پهارم، قافیه و عروض، صفحه‌های ۹ و ۱۱)

(کنگره سراسری ۱۹)

- ۱۰۶

سر	د	کر	بر	قا	عن
-	U	-	-	-	-
ناست	خ	بُر	کی	تِی	دَس
فاعلن			مفتلن		
	ف	ی	طا	زیکر	غُن
	U	-	-	ک	ت
اضاب	خ	ذر	کی	ی	د
فاعلن			مفتلن		

شاعر در رکن اول مصraig نخست، به جای دو هجای کوتاه میان مصraig، یک هجای بلند آورده است (ابدال).

(ادبیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۴)

(سراسری ۹۷)

جمله‌های دنباله مثلثی را می‌نویسیم و مجموع هر دو جمله متولی را حساب می‌کنیم:

$$\begin{array}{ccccccc} \dots & \text{نو} & \text{ه} & \text{ن} & \text{ه} & \text{ن} & \dots \\ & ۱۵ & ۱۶ & ۱۷ & ۱۸ & ۱۹ & \\ & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \\ & ۴ & ۹ & ۱۶ & ۲۵ & \dots & \end{array}$$

در نتیجه دنباله مربعی حاصل می‌شود.

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۸)

- ۱۰۰

$$\log(x-2) = 2\log 2 - \frac{1}{2}\log \frac{25}{4}$$

$$\Rightarrow \log(x-2) = \log 2^2 - \log \left(\frac{25}{4}\right)^{\frac{1}{2}} = \log 4 - \log \frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow \log(x-2) = \log \frac{4}{5} \Rightarrow x-2 = \frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow x = 2 + \frac{4}{5} = \frac{18}{5} = 3.6$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۹)

ادبیات فارسی سال چهارم

(سیرهمال طباطبایی نژاد)

- ۱۰۱

در گزینه «۱»: «ـ ای» حروف الحاقی است و حروف اصلی «ـ طـ» و «ـ رـ» است و صامت یکسان نیامده، بنابراین قافیه غلط است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «ـ وـ» حروف اصلی قافیه و طبق قاعدة (۲) صحیح است.

گزینه «۳»: «شـکـرـ» و پسوند «ـ تـ» قافیه شده‌اند که طبق تبصره «۴» صحیح است.

گزینه «۴»: کنم، روشنم = واژه‌های قافیه / نـ، نـن = حروف اصلی / مـ حروف الحاقی است که مطابق تبصره «۳» مصوت کوتاه تغییر کرده است و قافیه اشکالی ندارد.

توجه: هر تغییری در صامت یا در مصوت بلند، قافیه را غلط می‌کند.

(ادبیات فارسی سال پهارم، قافیه، صفحه‌های ۶، ۹ و ۱۱)

(ممید مرثی)

- ۱۰۲

حذف همزه در سایر ابیات:

گزینه «۱»: در هجای دوم مصraig اول و هجای ششم مصraig دوم

گزینه «۳»: در هجای چهارم مصraig دوم

گزینه «۴»: در هجای ششم مصraig دوم

(ادبیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۱۳۴)

(سراسری ۹۷)

-۱۱۳

بیت صورت سؤال بر وزن «مفعول مفاعلعن فرعون» سروده شده است.

(ادیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳ و ۵۵)

(خارج از کشور ۹۸)

-۱۱۴

د	ز	د	ن	د	ر	س	ت	ی	خ	د	ک	م
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
با	این	د	ن	پی	را	ه	فر	ق	ر	ا	ن	ید

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

گزینه «۳»: فعلاتن فعلاتن فعلن

گزینه «۴»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

(ادیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳ و ۵۵)

(سراسری ۹۸)

-۱۱۵

د	ا	غ	م	ح	ب	ت	س	ب	خ	ن	ج	ن
-	U	-	U	-	U	-	U	X	U	-	U	-
U	U	U	U	U	U	U	U	X	U	U	U	U
نیست	ز	رو	ز	ن	د	گر	رو	ش	نی	این	س	را

سایر ایات نیز تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه دارند ولی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه ندارند.

(ادیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

(خارج از کشور ۹۸)

-۱۱۶

ط	ه	ا	ر	ق	ر	ذ	ب	خ	و	ن	ج	گ	ن
-	U	U	U	U	U	X	U	U	U	U	U	U	U
ب	قو	ل	م	ف	تی	ی	ع	ش	ق	ش	د	رس	ت

در این بیت، اختیار قلب وجود ندارد.

(ادیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

(سراسری ۹۸)

-۱۱۷

صراع صورت سؤال و بیت گزینه «۱» بر وزن «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» می‌باشدند.

(ادیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳ و ۵۵)

(سراسری ۹۸)

-۱۱۸

گزینه «۲»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن = رجز مثمن سالم

گزینه «۳»: مفاعلين مفاعلين مفاعلين مفاعلين = هرج مثمن سالم

گزینه «۴»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن = رجز مثمن سالم

(ادیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۳۱ تا ۴۱)

(رویا رهمانی)

-۱۰۷

رجز مثمن سالم ← مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

متقارب مثمن سالم ← فعلون فعلون فعلون فعلون

وزن بیت دوم این گزینه «fuelon فعلون فعلون فعل» است:

چ	زین	بگ	ذ	ری	مَر	ذ	د	دین	بَن	شُ	د	دید
-	U	-	-	U	-	-	-	-	-	-	-	-
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

(ادیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

(رضا چان نثار کهن‌شوری)

-۱۰۸

وزن بیت «۴» «fuelon فعلون فعلون فعلون» می‌باشد که دوری یا متنابوب نیست.

تشريح سایر گزینه‌ها:

وزن بیت «۱»: «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن»

وزن بیت «۲»: «مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن»

وزن بیت «۳»: «مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن»

(ادیات فارسی سال پهارم، عروض، صفحه ۵۸)

(سیدهمال طباطبایی نژاد)

-۱۰۹

در عبارت سؤال و گزینه «۴» به نظریه عرفانی نظام احسن اشاره شده است یعنی جهان علی رغم رنگارنگی، هیچ خطای ندارد.

(ادیات فارسی سال پهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۸۸)

(زبدهت فروزانفر)

-۱۱۰

به جهت دقیق تر بودن و هم خوانی کامل مفهومی، بیت گزینه «۳» بر ابیات سایر گزینه‌ها ترجیح دارد.

(ادیات فارسی سال پهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

(سراسری ۹۸)

-۱۱۱

قادیانی بیت گزینه «۳»: «شکر و کفر» ← کر و فر ← به دلیل تفاوت در صامت قافیه صحیح نیست.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دهم و نهم = هم / گزینه «۲»: خویش (خود) و خویش

(بستگان) = یش / گزینه «۴»: مال و بمال = ال

(ادیات فارسی سال پهارم، قاغیه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

(خارج از کشور ۹۸)

-۱۱۲

باگان و پاسیان = کلمات قافیه، (با توجه به یکسان بودن معنای پسوند «بان» و نداشتن حروف مشترک ماقبل آن، قافیه این بیت نادرست است.)

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کنی و می‌زنی = ک- + ی، -ن- + ی

گزینه «۲»: هشت‌های و پشت‌های = ش- + ا-، ش- + ا-

گزینه «۴»: ره و آگه = ه- (بدی ردیف است)

(ادیات فارسی سال پهارم، قاغیه، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(مهدی همایی)

-۱۲۵

(فاجع از کشور ۹۸)

حرکت‌گذاری درست همه عبارت این چنین است:
«كأنَّ حضارتنا الإسلامية لم تفرض سيطرتها بقُوَّةِ السلاح بل بقُوَّةِ العقيدة»
 (عربی سال پهار^۳، هرکلت‌گزاری، ترکیبی)

(کنکور سراسری ۹۰)

-۱۲۶

«تُسْمَرَ»: فعل مضارع - للغائية - مزيد ثلاثي من باب «تفعيل» - صحيح و
 سالم - متعدد - مبني للمجهول - معرب / فعل مضارع منصوب بـ «أن» و نائب
 فاعله اسم ظاهر «آسيء»
تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نائب للفاعل و مرفوع درست است.
 گزینه «۲»: «ممنوع من الصرف و مجرور بالإعراب الفرعى بالفتحة» درست
 است.
 گزینه «۳»: «جامد و ممنوع من الصرف» درست است.

(عربی سال پهار^۳، تحلیل صرفی و نحوی، صفحه ۳)

(کنکور سراسری ۸۲)

-۱۲۷

فاعل «يلبس» ضمير مستتری است که به «الأرض» که کلمه‌ای مفرد و
 مؤنث است، برمی‌گردد، بنابراین فعل واجب التأییث است و به صورت
 «تبليس» درست است.

(عربی سال پهار^۳، قواعد اسم، صفحه ۶)

(غافته بعفری)

-۱۲۸

«ها» در «طلبهای» به «آلذی» که مذکور است بازمی‌گردد و باید از نظر جنس
 با آن مطابقت کند، بنابراین «طلبهای» صحیح است.

(عربی سال پهار^۳، قواعد اسم، صفحه ۱۷)

(غافته بعفری)

-۱۲۹

تشريح گزینه‌های دیگر:
 «یعرف» در گزینه «۱»، «یعاب» در گزینه «۲» و «یتوعد» و «یجب» و
 «یحصی» در گزینه «۳» فعل‌های مضارع و معرب هستند. در حالی که در
 گزینه «۴» «أراد» و «أخذنا» افعال ماضی و مبني هستند.

(عربی سال پهار^۳، انواع اعراب، صفحه ۲۷)

(حسین رضایی)

-۱۳۰

اعراب اسامی منقوص در حالت نصب با علامت اصلی، ظاهر می‌شود اما
 اعراب رفع و جر را به صورت تقديری می‌پذیرند. در این گزینه، «الداعی»
 مفعول به دوم و منصوب برای فعل دومفعولی «لا نحسب» است؛ لذا با علامت
 اصلی ظاهری، اعراب نصب را پذیرفته است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الداعی» صفت برای «الشيخ» و مجرور به تبعیت با اعراب
 تقديری است.

گزینه «۲»: «الداعی» نایب فعل و مرفوع با اعراب تقديری است.
 گزینه «۴»: «الداعی» خبر برای «لكن» (از حروف مشیه بالفعل) و مرفوع با
 اعراب تقديری است.

(عربی سال پهار^۳، انواع اعراب، صفحه ۲۷)

بیت الف: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
 بیت ب: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن
 بیت ج: مفععلن مفاعلن مفععلن مفاعلن
 بیت د: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

(ادبیات فارسی سال پهار^۳، عروض، صفحه‌های ۵۵ و ۵۹)

-۱۱۹

(سراسری ۹۷)

ابیات «ب»، «ه»، «و» بیانگر افکار عارفانه و عاشقانه است که ویژگی فکری
 غزل سبک عراقي است.

تشريح سایر ابیات:

(الف) بیانگر ارزش دانش با محتوای پند و اندرز است که ویژگی سبک
 خراسانی است.

ج) پند و اندرز ساده بیانگر ویژگی سبک خراسانی است.

(د) استفاده از اندیشه‌های عامیانه و استفاده از اسلوب معادله و پرداختن به
 مسائل اجتماعی (ستم‌ستیزی) ویژگی غالب سبک هندی است.

(ادبیات فارسی سال پهار^۳، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

عربی سال چهارم

-۱۲۱

(سید محمدعلی مرتفوی)

«فکرت قلبلاً»: کمی اندیشیدی / «الحكم على الآخرين»: قضاؤت درباره
 دیگران / «التسرع»: شتاب کردن، عجله نمودن / «ثمرته التدم»: حاصلش
 پشیمانی است.

(عربی سال پهار^۳، ترجمه، ترکیبی)

-۱۲۲

(سید محمدعلی مرتفوی)
 «الإسلام هو الدين»: اسلام همان دینی است («هو»: ضمير فصل) / «شجع»:
 تشویق کرد / «رفع المستوى»: بالا بردن سطح / «مجتمعهم»: جامعه‌شان
 (عربی سال پهار^۳، ترجمه، ترکیبی)

-۱۲۳

(حسین رضایی)

با دانش است (دارای معنای حصر است، جار و مجرور مقدم می‌شود):
 «بالعلم ...» / رهنمون می‌شود: «بیهتدی» / زندگی ایده‌آلی: «حياة مُثلّى» /
 در خور اوست: «تلیق به»: (فاعل تلیق به «حياة» برمی‌گردد و اواجب التأییث
 است).

(عربی سال پهار^۳، تعریف، ترکیبی)

-۱۲۴

(کنکور سراسری ۸۲)

حرکت‌گذاری درست تمام عبارت این‌گونه است:
 «الإِسْمُ الْمَمْنُوعُ مِنَ الصَّرْفِ يُجْرَى بِالْفَتْحَةِ إِذَا لَمْ يَكُنْ مُصَافًا»
 (عربی سال پهار^۳، هرکلت‌گزاری، ترکیبی)

(سراسری ۹۸)

-۱۳۶

(سراسری ۹۸)

-۱۳۱

«عشرین» نادرست است، زیرا عدد ۲۰ به صورت «عشرين» صحیح است.

(عربی سال چهارم، هرگذاری، ترکیبی)

«كيف»: چگونه / «أقدر»: می‌توانم / «أن أعرض عنك»: از تو روی برگردانم /

«و كل خلابي...»: (حال جمله اسمیه) در حالی که همه سلول هایم... / لا

تُنَادِي إِلَى إِيَّاكَ: صدا نمی‌زنند جز تو را، فقط تو را صدا می‌زنند

(سراسری ۹۸)

-۱۳۷

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

-۱۳۲

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «علم» نادرست است.

گزینه «۳»: «من باب تفعیل» نادرست است. (از باب تفعیل است).

گزینه «۴»: «مزید ثلاثی...» نادرست است. (فعل مجرد ثلاثی «جعل - يجعل» است).

(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

(سراسری ۹۸)

-۱۳۳

«الذى»: کسی که / «مازال يتَعَبَّد»: پیوسته عبادت کند / «لا يَتَكَفَّل»: به

عهد نگیرد (در اینجا) / «معاش أهله»: معاش خانواده‌اش (رد گزینه ۴) / «لم

يَعْبُد»: عبادت نکرده است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أَبْدًا»: هرگز، ابداً

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

(سراسری ۹۸)

-۱۳۸

(سراسری ۹۸)

-۱۳۴

«المتفائل، المناظر (جمع مكسر «المنظر» و الجميلة» مشتق هستند.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «المتشائم» مشتق است.

گزینه «۳»: «المقصد» مشتق است.

گزینه «۴»: «الأَوْلَى - الثَّانِي» مشتق هستند.

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۳)

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

(سراسری ۹۸)

-۱۳۹

(سراسری ۹۸)

-۱۳۴

«واو» در این گزینه، از نوع قسم (به معنی «قسم به...») و از حروف جر است

که عامل بوده و اسم بعد از خود (الفجر) را مجرور می‌نماید.

(عربی سال چهارم، انواع اعراب، ترکیبی)

«فقط امروز در دست توست»: إنما في يدك اليوم / «گذشته و آینده»:

الماضي و المستقبل / «دو روزی هستند...»: يومان ... / «كَه نمی‌توانی»:

(جمله وصفیه) لا تستطيع / «هیچ کاری»، ای عمل

(عربی سال چهارم، تعریف، ترکیبی)

(سراسری ۹۸)

-۱۴۰

«چشمان ما ... دارد»: لعینينا .... (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «۲۸۰ میلیون

گیرنده حساس به نور»: مائتین و ثمانین میلیون مستقبل حساس للضوء (رد

سایر گزینه‌ها) / «یک میلیون بافت عصبی»: مليون لیف عصبی

(عربی سال چهارم، تعریف، ترکیبی)

«لم نشاهدها» جمله وصفیه برای اسم نکره «نعمه» است، «نعمه» فاعل و

مرفوع است، پس جمله وصفیه هم به تبعیت از آن محلًا مرفوع است.

(عربی سال چهارم، انواع اعراب، ترکیبی)

تاریخ و جغرافیا

<p>(بهروز یعنی) - ۱۴۶ در چهارمین مرحله، انسان موفق شد محیط‌های کوچک و بزرگ اجتماعی را ایجاد کند. محیط‌هایی که در واقع حاصل ترکیب عوامل جمعیتی، نوع جهان‌بینی انسان‌ها و سطح دانش و فناوری آنان در محیط طبیعی بوده است.</p> <p>(جغرافیای سال پهارم، سیستم پیست، صفحه ۱۵)</p>	<p>(سید محمد الدین روhani) - ۱۴۱ هنر نمایش در ایران همانند سایر نقاط جهان، ریشه در اعتقاد بشر به نیروهای ماوراءالطبیعه دارد.</p> <p>(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۹)</p>
<p>(شیوا شریف‌زاده) - ۱۴۷ امروزه نقشه‌های دریایی کارایی بسیار دارند. در آینده، آب‌های شمالی کره زمین یکی از پررفت‌وآمدترین خطوط تجاری جهان خواهد شد و نقشه‌های دریایی این مناطق اهمیت بیشتری خواهد یافت.</p> <p>(جغرافیای سال پهارم، نقشه و فرایند تهیه آن، صفحه ۳۱)</p>	<p>(بهروز یعنی) - ۱۴۲ نقشه تاریخی حاصل کار مورخان و مؤسسات نقشه‌نگاری در دوره کوشونی است که از طریق بررسی و مطالعه جامع و دقیق اسناد و منابع تاریخی به دست می‌آید.</p> <p>(تاریخ‌شناسی، مقدمات، صفحه ۱۳)</p>
<p>(محمدعلی قطبی بایکی) - ۱۴۸ در طبقه‌بندی نقشه‌ها بر اساس مقیاس:</p> <ul style="list-style-type: none"> - از نقشه‌های بزرگ‌مقیاس برای ترسیم نقشه شبکه‌های انتقال نیرو، - از نقشه‌های متوسط‌مقیاس برای ترسیم نقشه‌هایی که سراسر کشور را پوشش می‌دهند، - و از نقشه‌های کوچک‌مقیاس برای ترسیم نقشه‌های قاره‌ها و کشورهای بزرگ استفاده می‌کنند. <p>(جغرافیای سال پهارم، نقشه و فرایند تهیه آن، صفحه ۳۶)</p>	<p>(سید محمد الدین روhani) - ۱۴۳ از مرحله شناسایی، سکه‌شناس کار تخصصی خود را آغاز می‌کند.</p> <p>(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۷۸)</p>
<p>(آزاده میرزا) - ۱۴۹ الف) نقشه کشورها و قاره‌ها در اطراف مدار استاندارد واقعی‌تر است: مخروطی</p> <p>ب) برای تهیه نقشه کشورهای کوچک از این سیستم تصویر استفاده می‌شود: مسطح (قطبی)</p> <p>ج) نصف‌النهارها به شکل خطوطی متقاطع ظاهر می‌شوند که همگی از قطب شمال عبور می‌کنند: مسطح (قطبی)</p> <p>د) نقشه بخش‌های شمالی و جنوبی زمین گسترش یافته و از حد طبیعی خارج می‌گردد: استوانه‌ای</p> <p>(جغرافیای سال پهارم، نمایش شکل زمین، صفحه‌های ۵ تا ۵۰)</p>	<p>(شیوا شریف‌زاده) - ۱۴۴ هیچ کس به تنهایی نمی‌تواند به گونه‌ای همه‌جانبه و دقیق درباره علل و انگیزه اعمالی که انسان‌ها در گذشته بر اساس اهداف، اندیشه‌ها و خواسته‌های خود انجام داده‌اند، اظهار نظر کند. بلکه هر کس به اندازه شناخت و بر اساس علاقه‌ای که نسبت به بخشی از رخدادهای گذشته دارد، اظهار نظر می‌کند. به همین جهت نتایج مطالعات تاریخی افراد مختلف درباره موضوعی واحد کاملاً یکسان نیست و قضاوت‌ها ممکن است با هم متفاوت باشند. بنابراین نتایج حاصل از مطالعه پدیده‌های تاریخی، نسبی است.</p> <p>(تاریخ‌شناسی، مقدمات، صفحه ۱۴)</p>
<p>(محمدعلی قطبی بایکی) - ۱۵۰ در منحنی میزان (توبوگرافی) داده شده، عددها به سمت داخل در حال افزایش‌اند؛ بنابراین نشان‌دهنده یک قله است.</p> <p>یال‌ها و پشته‌ها در منحنی میزان، به شکل عدد ۷ دیده می‌شود.</p> <p>(جغرافیای سال پهارم، نمایش شکل زمین، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)</p>	<p>(آزاده میرزا) - ۱۴۵ تعزیه از دوران صفویه و همگام با رسمی شدن آیین تشیع در ایران مرسوم گردید. تعزیه تنها نمایش بومی - مذهبی، در جهان اسلام است.</p> <p>(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۹۰)</p>

(فاجع از کشور، ۹۸)

-۱۵۶

عمر جغرافیا با عمر انسان برابر است. وقتی که انسان در زمین ظاهر شد و برای راهیابی به بخش‌های مجاور، از رودها عبور کرد، یا زمینی را برای زیست انتخاب کرد، یا بخشی را برای کشت از دیگر بخش‌ها مجرّاً ساخت، علم جغرافیا به وجود آمد.

(جغرافیای سال چهارم، ماهیت و قلمرو داشت جغرافیا، صفحه ۱)

(سراسری ۹۸)

-۱۵۱

منقولات با گذشت زمان معمولاً به صورت مکتوب در می‌آیند.

(تاریخ‌شناسی، مقدمات، صفحه ۱۴)

(سراسری ۹۸)

-۱۵۷

الف) تکوینی: توجه به گذشته برای بررسی پدیده جغرافیایی
ب) آینده‌نگر: جغرافی دانان، بر اساس تحلیل‌های تکوینی، ساختاری و کارکردی، آینده مکان را پیش‌بینی می‌کنند. این‌گونه مطالعات جغرافیایی برای برنامه‌ریزی فضایی (آمیش سرزمین) به کار گرفته می‌شود.

ج) کارکردی: شناخت نقش سیستم‌های فضای یک شهر

(جغرافیای سال چهارم، ماهیت و قلمرو داشت جغرافیا، صفحه ۱۰)

(سراسری ۹۸)

-۱۵۲

در افسانه‌های سومری آمده است که پهلوانی به نام گیل گامش در جست‌وجوه زندگی جاوید به جزیره‌ای به نام دیلمون سفر کرد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۶۳)

(سراسری ۹۸)

-۱۵۸

در سیستم خاک، آب و هوا و انرژی خورشید و رودی‌های سیستم هستند که طی فرایندی، شرایط رشد گیاه را فراهم می‌سازند. محصول کشاورزی، تبخر و تعرق نیز خروجی این سیستم‌اند.

(جغرافیای سال چهارم، سیستم پیست، صفحه ۱۲)

(سراسری ۹۸)

-۱۵۳

از درون نمایش‌های آیینی، برای نخستین بار در یونان باستان، هنر تئاتر پدید آمد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۸۹)

(سراسری ۹۸)

-۱۵۹

کجا، اصلی‌ترین پرسشی است که در جغرافیا مطرح می‌شود؛ زیرا همه فعالیت‌های انسان در مکان شکل می‌گیرد.

(جغرافیای سال چهارم، راه و روش پژوهش‌های جغرافیایی، صفحه ۲۰)

(فاجع از کشور، ۹۸)

-۱۵۴

به علت عدم اجرای کبیسه در تقویم یزدگردی، نوروز از نقطه اعتدال بهاری خارج شده بود و کارگزاران مالیاتی برای زمان دریافت مالیات‌ها و مردم جهت زمان پرداخت آن دچار زحمات فراوان شدند.

(تاریخ‌شناسی، مقدمات، صفحه ۱۲)

(فاجع از کشور، ۹۸)

-۱۶۰

فرضیه، پاسخ پیشنهادی و احتمالی به پرسش تحقیق است. در واقع، حدس یا گمان اندیشمندانه محقق درباره ماهیت و روابط بین پدیده‌ها و متغیرهای است و به او کمک می‌کند تا نزدیک‌ترین راه را برای کشف مسئله تحقیق خود پیدا کند.

(جغرافیای سال چهارم، راه و روش پژوهش‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۲۴ و ۳۵)

(فاجع از کشور، ۹۸)

-۱۵۵

گاه شماری اوستایی، در هر ۴ سال یک شبانه روز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه روز از سال شمسی حقیقی عقب می‌افتد. برای رفع این مشکل آنان بعد از هر ۱۲۰ سال یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند و آن سال سیزده ماهه می‌شد.

(تاریخ‌شناسی، مقدمات، صفحه ۱۹)

(الوه فضیر)

-۱۶۵

شقاوتو و ذلت انسان در نسیان و فراموشی حقیقت الهی خود و دیگر موجودات و در هزینه کردن تمامی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های الهی خود برای زندگی محدود این جهان است. عقاید و ارزش‌های اسلامی با پذیرش و رویکرد انسان‌ها، به عرصه فرهنگ بشری راه یافته‌اند. امت اسلامی با الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت الهی خود، مرحله نوینی را در گسترش فرهنگ جهانی اسلام رقم می‌زند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۲۵، ۲۶ و ۲۹)

(لیلا محمدی)

-۱۶۶

در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و با روش‌ها و ساز و کارهای غیرمستقیم، کنترل بازار و سیاست کشور دیگری را در اختیار می‌گیرد.

در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در دوره نفوذ یا دوره استعمار نظامی و سیاسی خود ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره استفاده می‌کنند.

ویژگی استعمار فرانو در این است که برای حفظ سلطه جهان غرب، بیش از آن که از ابزارهای نظامی و سیاسی یا اقتصادی استفاده کند، از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی به ویژه از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات بهره می‌برد.

در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. در استعمار نو، استعمارگران، پنهان و مجریان آن‌ها آشکارند. در استعمار فرانو، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۳)

(الوه فضیر)

-۱۶۷

اسلام، دینی است که با دعوت فرآگیر خود، تکوین یک فرهنگ جهانی را در دستور کار قرار داده است.

اسلام، جامعه اسلامی را موظف به تلاش برای آزادی مستضعفان می‌داند. غلبۀ قدرت‌هایی مانند سلوجویان، خوارزمشاهیان، مغولان، عثمانی و ... که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ نویقی و قبیله‌ای رفتار می‌کرددند، مانع از آن می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

استبداد استعماری به دلیل این که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کند، در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی ندارد.

(علوم اجتماعی، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۲۷)

(آزیتا بیدقی)

حقوق بشر صورتی دنیوی و این جهانی دارد و مبتنی بر اندیشه اومانیستی است.

روشنگری در معنای خاص در بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، صورت‌های مختلفی از عقل‌گرایی و حس‌گرایی پیدا کرده است.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۳۸، ۳۹ و ۴۷)

علوم اجتماعی

-۱۶۱

(آزیتا بیدقی)

در تعابیر قرآنی، از عالم عینی و تکوینی با عنوانی مانند شهادت و غیب یاد می‌شود.

(علوم اجتماعی، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۵، ۷ و ۸)

-۱۶۲

تشریح عبارت نادرست:

در تعابیر قرآنی، از عالم عینی و تکوینی با عنوانی مانند شهادت و غیب یاد می‌شود.

(علوم اجتماعی، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۵، ۷ و ۸)

-۱۶۳

امپریالیسم فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است، فرو ریزد و قوم مغلوب برتری فرهنگی جامعه مسلط را نیز پذیرد. در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها مورد هدف قرار می‌گیرد و مردمی که برتری مطلق فرهنگی و معرفتی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب بازخواهی و بازسازی می‌کنند. قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، در صورتی که هویت فرهنگی خود را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند بار دیگر استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

(علوم اجتماعی، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

-۱۶۴

دولت‌های استعمارگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در دوره نفوذ یا دوره استعمار نظامی و سیاسی خود (استعمار قدیم) ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره استفاده می‌کنند و برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، از کودتای نظامی نیز استفاده می‌کنند. (استعمار نو) ملاحظه می‌شود که به قدرت رساندن نیروهای وابسته در دوره استعمار نو است.

در استعمار فرانو غرب برای حفظ سلطه فرهنگ خود از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی استفاده می‌کند که تبلیغات کوکاکولا در محله‌های فقیرنشین هندوستان نمونه‌ای از آن است.

در استعمار قدیم، غرب به دنبال «تأمین» سلطه خود و در استعمار فرانو به دنبال «حفظ» این سلطه است. به طوری که اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا و جزایر اقیانوس‌ها برای «تأمین» سلطه خود به نسل کشی پرداختند. در استعمار نو، کشور استعمارگر با «اتکا به قدرت اقتصادی خود» و با استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و با روش‌های غیرمستقیم، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

(علوم اجتماعی، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۰)

(سراسری ۹۸)

-۱۷۱

- حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس، به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد؛ بدین ترتیب، به جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.
- در قرون وسطی، رفتارهای دنیوی ارباب کلیسا توجیه دینی می‌شد.
- ژاپن، از قرن هفدهم و بعد از نفوذ مسیحیت، دروازه‌های خود را به روی کشورهای غربی بست.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۴۷، ۴۲ و ۵۱)

(سراسری ۹۸)

-۱۷۲

- روشگری در معنای عام خود، پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست. انبیاء الهی از دیباخ برای روشگری و از بین بردن موانعی آمده‌اند که راه را بر حقیقت بسته‌اند. در فرهنگ دینی اسلام، عقل، وحی و تجربه روش‌های شناخت حقیقت‌اند. روشگری در این معنا، اگر با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از وحی، عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.

- روشگری در معنای خاص، به مبنای معرفت‌شناسی پدیده‌شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود و روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است. این روش در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است. روشگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این که وحی را نمی‌پذیرد به دلیل منجر می‌شود. دلیل دیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۳۹)

(ارغوان عبدالملکی)

-۱۶۸

- اگر یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد، به میزانی که آن فرهنگ، ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد، نظام جهانی از انسجام بیشتری برخوردار خواهد بود. اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و تأثیرگذار، فاقد ویژگی‌های مطلوب باشند، نظام جهانی با چالش‌ها و تضادهای درونی مواجه خواهد شد.

فرهنگ امپراطوری و سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند. این پدیده ضمن آن که کشورهای پیرامون را به مرکز واپسی می‌کند، زمینه ستیز و چالش بین آن‌ها را نیز ایجاد می‌نماید.

زوال تدریجی قدرت کلیسا، منجر به حاکمیت قدرت‌های منطقه‌ای فنودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد. در نهایت با انقلاب فرانسه، دولت‌هایی شکل گرفت که به طور رسمی، گستالت خود را از دین اعلام کردند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۵۰ و ۵۱)

(محمدابراهیم مازنی)

-۱۶۹

تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربي را متزلزل می‌گرداند؛ بلکه به گونه‌ای آشکار، ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز به تمسخر می‌گیرد. بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تجمع و تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قادرمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

اقتصاد سرمایه‌محور، در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود؛ ولی به تدریج انباشت ثروت و پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود که جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بددهد و در نتیجه، عناصر فرهنگ دیگری را که در قبال آن به خودباختگی دچار شده است، بدون تحقیق و گزینش و به گونه‌ای تقليدي فرا گيرد.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۶۷، ۶۵ و ۶۹)

(الله فخری)

-۱۷۰

وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر، موجب می‌شود که جریان ثروت، به طور مستمر به سوی کشورهای غربی ادامه پیدا کند.

کشورهای غربی برخی از صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند. این انتقال در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است.

کشورهای استعمارگر در مرتبه اول، ساختار اقتصادی کشورهای استعمارزده را دگرگون کردن. قبل از این اقدام، روابط تجاری در حدی نبود که استقلال سیاسی کشورهای غربی استعمارزده را در معرض خطر قرار دهد.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۱)

(سراسری ۹۸)

-۱۷۳

- در فرایند تکونی نظام نوین جهانی، مراحل چهارگانه زیر طی شد:
- پیدا شدن قدرت‌های سیاسی سکولا: زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فنودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد. در نهایت، با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفتند که به طور رسمی جدایی (گستالت) خود را از دین اعلام کردند.
- پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت: رشد تجارت و بردباری، انتقال بردهای سیاه پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازگانان نسبت به زمین داران جایگاه برتری پیدا کنند. دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازگانان نیاز داشتند و بازگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند. بدین ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت. صنعت، عنصر دیگری بود که انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشد.
- به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی: کشورهای غربی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی نیاز داشتند. آن‌ها برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند. آن‌ها برای رسیدن به این هدف در وهله نخست از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی استفاده می‌کردند.
- استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی: استعمار مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(سراسری ۹۷)

-۱۷۷

در دوره استعمار، دولت‌های استعماری غربی، بخش‌های مختلف جوامع اسلامی را تحت نفوذ و سلطه سیاسی خود درآوردند و قدرت نظامی و صنعتی آنان، بیشتر رجال سیاسی و دولتمردان جوامع اسلامی را مقهور خود ساخت.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۹)

(سراسری ۹۷)

-۱۷۴

در فرهنگ اساطیری یونان و روم، خداوندگاران متکثراً پرستیده می‌شدند و فرهنگ مسیحیت با دعوت به توحید شکل می‌گیرد.

در فرهنگی که نگاه توحیدی ندارد، انسان موجودی صرفاً این جهانی است که مستقل از خدا، اراده تصرف در دیگر موجودات و تسلط بر آن‌ها را دارد.

فرهنگ جهانی باید دارای عقلانیتی باشد که بتواند براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به پرسش‌ها و نیازهای متغیر انسان در شرایط تاریخی مختلف پاسخ دهد.

(علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۳۷ و ۴۵)

(سراسری ۹۷)

-۱۷۸

اقتصاد کشورهای غیرغربی بیش از استعمار، اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به‌گونه‌ای مستقل عمل می‌کرد. روابط تجاری نیز در حدی نبود که استقلال سیاسی آنان را در معرض خطر قرار دهد اما در دوران استعمار، اقتصاد کشورهای استعمارشده و تحت نفوذ، در راستای پاسخ به نیازهای اقتصادی کشورهای غربی، به تدریج تغییر می‌باید.

وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به قدرت برتر سیاسی و نظامی کشورهای استعمارگر، موجب می‌شود تا مبادلات تجاری در سطح جهانی به گونه‌ای نامتعادل انجام شود و انتقال ثروت به طور مستمر به‌سوی کشورهای غربی ادامه پیدا کند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

(سراسری ۹۷)

-۱۷۵

فرهنگ ایرانی به رغم پیروزی یونانیان، در دوره حاکمیت سلوکیان، هویت خود را حفظ کرد. چنین با آنکه از مغلول شکست خورده بود، فرهنگ خود را بر آنان تحمیل کرد. نشر و گسترش اسلام مرهون قوت و قدرت فرهنگی آن بود. ایرانیان، اجبار و الزامی به مسلمان شدن نداشتند و به تدریج اسلام را پذیرفتند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۵۳)

(سراسری ۹۷)

-۱۷۹

دولتهای غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند.

فرهنگ جهانی باید از عقلانیتی برخوردار باشد که از لایه‌های بنیادین خود دفاع کند. در غیر این صورت توان دفاع از هویت خود را از دست می‌دهد. فرهنگ یونان و روم باستان، فرهنگ اساطیری بود اما فرهنگ قرون وسطی، فرهنگ دینی مسیحیت است.

(علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۴۲، ۱۵ و ۵۵)

(سراسری ۹۷)

-۱۷۶

- در دوره رنسانس فرهنگ غرب برای بسط ابعاد دنیوی و این‌جهانی خود به‌سوی حذف پوشش دینی قدم برداشت و در این راستا در نخستین گام به یونان و رم باستان بازگشت.

- اجتماعی بودن کنش به این معنا است که آگاهی و اراده آدمی ناظر به دیگران (برای مثال گذشتگان، معاصران یا آیندگان) و ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

- مقاومت‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و جامعه کشورهای آسیایی جنوب شرقی (سیتو)، در برابر سیاست‌های جهانی‌سازی قدرت‌های برتر اقتصاد اروپایی و آمریکایی شکل می‌گیرند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۴۵ و ۶۶)

(سراسری ۹۷)

-۱۸۰

جهان غرب از طریق رسانه، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را مدیریت می‌کند اما ترتیب نخیگان کشورهای غیرغربی بیشتر با هدف تثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی انجام می‌شود. با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود، آن‌ها با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.

استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم بوجود آمد.

(علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱، ۶۵ و ۷۰)

(نرا باری)

-۱۸۶

از نظر فارابی نسبت رئیس به مدینه فاضله همانند نسبت قلب به بدن و نسبت «عقل فعال» (دهم) به طبیعت است.

(فلسفه سال چهارم، نمایندگان مکتب مشاء (۱)، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴)

(عبدیل مهرثی)

-۱۸۷

لقب معلم ثانی تنها به جهت تمجید و تکریم از مقام علمی فارابی نیست؛ بلکه در حقیقت، فارابی با مطالعه و هضم و جذب میراث فلسفی یونان از یک طرف و داشتن در ک عمیق نسبت به معارف اسلامی و برخورداری از احساس‌های معنوی متعالی از سوی دیگر، اصول و مبادی جدیدی را در فلسفه بنا نهاد و بر اساس نظام فلسفی خویش در علم کلام، فقه، اخلاق، سیاست و ... چنان حکم کرد که این علوم در عین موافقت با دین از یک وحدت سازمانی برخوردار شوند. پس، مقام حقیقی فارابی و دادن عنوان معلم ثانی به او از آن جهت است که او مؤسس فلسفه اسلامی یا فلسفه نبوی است. این فلسفه در طول تاریخ فلسفه اسلامی به وسیله فلسفه‌بزرگ دیگر بسط و تکامل یافت.

(فلسفه سال چهارم، نمایندگان مکتب مشاء (۱)، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

(فاطمه شومیری)

-۱۸۸

در عالم طبیعت، اعدال و هماهنگی بی‌نظیری به چشم می‌خورد و همه موجودات به نحوی خلق شده‌اند که سهم و اثر خاصی در حفظ نظام طبیعت دارند. از این رو، مطالعه در آن دانشمند را به معرفت الهی و چگونگی آفرینش او رهنمون می‌کند.

(فلسفه سال چهارم، نمایندگان مکتب مشاء (۲)، صفحه ۷۲)

(عاطفه ربابه صالحی)

-۱۸۹

به اعتقاد این سینا «تمام عناصر طبیعت» به بهترین شکل در بدن انسان امتزاج یافته و تمام مراتب هستی به طور مجمل در نفس او به هم پیوند خوده است.

(فلسفه سال چهارم، نمایندگان مکتب مشاء (۲)، صفحه ۷۳)

(محمدامین فروہش)

-۱۹۰

مشرب کلامی معزله با این‌که عقلی است با مشرب فلسفی مشاه اختلاف دارد. معزله اگر در قرآن و حدیث چیزی می‌یافتد که نمی‌توانستند آن را با عقل خود تطبیق دهند انکارش می‌کردد.

(فلسفه سال چهارم، اخوی کلمت مشاه، صفحه ۸۱)

(کلکتور سراسری ۸۸)

-۱۸۱

بیت «هر آن کوز دانش برد توشهای / جهانی است بنشسته در گوشای» نشان‌دهنده «هدف مابعدالطبعه» است و فلسفه می‌خواهد از ورای همه موجودات به کل هستی نظر کند و در تعریف فلسفه گفته‌اند: «صیرورةُ الإنسان عالماً عقلياً مضاهياً للعالم العيني» یعنی «سیر و حرکت انسان است، بهصورتی که جهانی شود عقلانی، درست مشابه جهان عینی و خارجی»

(فلسفه سال چهارم، کلیات (۱)، صفحه‌های ۵ و ۶)

(فاطمه شومیری)

-۱۸۲

اسحاق بن حنین برخلاف پدرش که بیشتر به ترجمه کتاب‌های طبی اشتغال داشت، به ترجمة کتب فلسفی و بهویژه آثار ارسسطو و شروح آن‌ها همت گماشت. قطب الدین شیرازی مؤلف «درۃالساج» و قطب الدین رازی مؤلف «محاكمات» بود.

(فلسفه سال چهارم، کلیات (۲)، صفحه‌های ۲۱ و ۲۳)

(فاطمه شومیری)

-۱۸۳

این دلیل برای مغایرت وجود دو ماهیت در ذهن است و نتیجه آن عدم نیاز اثبات وجود ماهیت به دلیل یا تصدیق وجود برای هر ماهیت متصور است.

(فلسفه سال چهارم، مبانی کلمت مشاه (۱)، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

(نرا باری)

-۱۸۴

«ترجیح بلا مرچ محال است» تعبیر دیگری از همان «قانون علیت» است. بدین معناست که اگر چیزی نسبت به دو امر در حالت تساوی کامل باشد، محال است که بدون یک عامل بیرونی - یعنی مراجح - یکی از آن دو امر متساوی را بر دیگری ترجیح دهد و آن را برگزیند.

«الشيء ما لم يجب لم يوجد» یعنی هر چیزی تا وجودش به مرحله وجود و ضرورت نرسد، موجود نمی‌گردد و بیان کننده قاعدة «وجوب مقدم بر وجود» است.

و قاعدة الواحد «الواحد لا يصدر عنه آلا الواحد» هم بیان کننده «اصل سنخت علت و معلول» است.

(فلسفه سال چهارم، مبانی کلمت مشاه (۲)، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۹)

(محمدصادق لطفی)

-۱۸۵

از نظر متكلمان اسلامی اگر غیر از ذات حق، اشیای دیگری قدیم باشند، با وحدائیت واجب‌الوجود و خداوند ناسازگار است.

(فلسفه سال چهارم، مبانی کلمت مشاه (۲)، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۴)

(خارج از کشور ۹۸)

-۱۹۶

- رساله اغراض مابعدالطبيعه شرحی بر کتاب مابعدالطبيعه اسطو است.
- از نظر فارابی اعلاه درجه سعادت بشری اتصال با ملک وحی یا عقل فعال است.

(فلسفه سال پهارم، نمایندگان مکتب مشاء (۱)، صفحه‌های ۵۱ و ۶۲)

(خارج از کشور ۹۸)

-۱۹۱

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: معارف دینی خود منبعی آسمانی داشته‌اند و نتیجه یک نظام مابعدالطبيعی نبوده‌اند.

گزینه «۳»: دعوت قرآن به تفکر، نشانه عجز انسان از فهم نیست.

گزینه «۴»: بیان معارف دینی در قالب کلام خدا و پیشوایان دین بوده است.
(فلسفه سال پهارم، کلیات (۱)، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

(خارج از کشور ۹۸)

-۱۹۷

ابن سینا در رساله سلامان و ابسال می‌گوید: «عارفی که این سفر (سفر عرفانی) را به پایان رسانیده و از قلمرو ماده گذشته است، صورت کامل عالم صغیر می‌شود و واسطه‌ای است که عنایت و لطف پروردگار را به همه موجودات منتقل می‌سازد. گویی در وصال عارف با حق، همه جهان و تمام مراتب وجود بار دیگر به اصل خود بازمی‌گردند.»

(فلسفه سال پهارم، نمایندگان مکتب مشاء (۲)، صفحه ۷۷)

(خارج از کشور ۹۸)

-۱۹۲

کسی که در وجود واقعیت شک می‌کند، این شک او خود نشان دهنده یک واقعیتی است (گزینه ۱) اصل واقعیت اصلی بدیهی است و نیاز به اثبات ندارد (گزینه ۲) حتی شکاک‌ترین شکاکان در مسیر عمل و زندگی خود به وجود واقعیت اذعان دارند. (گزینه ۴)

(فلسفه سال پهارم، مبانی کلمت مشاء (۱)، صفحه ۱۶)

(سراسری ۹۸)

-۱۹۸

پرواز پرندۀ: نشان دهنده سیر درونی نفس
پرتگاه‌های کوه قاف: نشان دهنده سختی‌های سلوک نفس به سوی حقیقت
فرشته: همان پیر طریق

(فلسفه سال پهارم، نمایندگان مکتب مشاء (۲)، صفحه ۷۷)

(سراسری ۹۸)

-۱۹۳

مفهوم ضلع با مفهوم دایره هیچ ارتباطی ندارد و محمول وجود هرگز نمی‌تواند بر دایره منظم‌الاضلاع عارض شود، بنابراین هیچگاه چیزی به اسم دایرة منظم‌الاضلاع به وجود نخواهد آمد و ممتنع الوجود است.

(فلسفه سال پهارم، مبانی کلمت مشاء (۱)، صفحه ۱۳)

(سراسری ۹۸)

-۱۹۹

معزله کرامات اولیا (غیرنبی) و کرام‌الکتابین (فرشتگان حافظ عمل) را به دیده انکار می‌نگریستند.

(فلسفه سال پهارم، اخوی کلمت مشاء، صفحه ۸۱)

(سراسری ۹۸)

-۱۹۴

اگر فرض کنیم معلوم موردنظر ما از ناجه علت خوبی نیز ضرورت وجود دریافت نمی‌کند و هنوز هم در مرحله امکان ذاتی است؛ پس فرض تحقق و عدم تحقق علت نسبت به معلوم مساوی است؛ یعنی می‌توان فرض کرد که علت تحقق دارد ولی معلوم به وجود نمی‌آید. این فرض، تخلف معلوم از علت خوبی و در واقع همان صدفه و اتفاق است.

(فلسفه سال پهارم، مبانی کلمت مشاء (۲)، صفحه ۱۳۹)

(خارج از کشور ۹۷)

-۲۰۰

مفخر فلسفه ابن سینا به روش اشرافی ← میرداماد
احیاگر حکمت فارابی ← خواجه نصیر طوسی

(فلسفه سال پهارم، کلیات (۲)، صفحه ۳۳)

(خارج از کشور ۹۸)

-۱۹۵

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همواره میان علت و معلوم رابطه وجوب و ضرورت برقرار نیست.
(مثالاً در مواردی که علت ناقصه است)

گزینه «۲»: معلوم تا به مرحله وجود نرسد به مرحله وجود نمی‌رسد.

گزینه «۳»: این عبارت به اصل سنتیت اشاره دارد.

(فلسفه سال پهارم، مبانی کلمت مشاء (۳)، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)